

inceput al ei. Căci despre celelalte mănăstiri, la care s'a lucrat în același timp și de același Domn, cronicarul ne spune: „au săvârșit mănăstirea Pobrata“, „și Dobrovățul au izvoțit“, și la mănăstirea Chipriana au lucrat“, pe când despre Râșca zice „s'au apucat a o zidire“¹⁾, ceea ce ne duce la concluzia pozitivă, cum că aceasta de pe urmă trebuie să fi fost începută sub Petru Rareș, însă s'a isprăvit ceva mai târziu.

Și n' adevăr, același cronicar, în alt loc, iată cene spune: în anul „7056 [1558] Septembrie, pristinut s'au Macarie episcopul de Roman, ziditorul și începătorul mănăstirii Râșca, carele a fost la scaunul Romanului 27 de ani și cu cinste l-au îngropat în mănăstirea sea, în Râșca“¹⁾. Deci, după cele ce vedem, cronicarul e clar. Atunci cum rămâne cu pictura făcută de zugravul Stamatelu Costona la anul 1592? Căci e greu de admis ca după un interval de 40—50 de ani, să mai fi fost nevoie de o altă pictură, în 1592, mai ales fiind vorba de niște timpuri când lucrurile de asemenea natură se făceau pentru veacuri.

Ca să credem cum că pictura pereților sau a unei părți din biserică să fi rămas neterminată, pentru ca mai apoi să fi fost completată, e imposibil.

Mai sigur însă poate fi faptul că biserică să fi suferit vre-o stricăciune prin foc, din cauza vreunii încălcări de dușmani, de pe urma căreia s'a ivit nevoia unei restaurări, pe care ne-o indică această inscripție.

Nu trebuie după aceea de trecut cu vederea locul unde e scrisă această însemnare, făcută cu penelul, căruia îi și datorim poate păstrarea ei.

CONST. BOBULESCU
preot

BIS. SF. DIMITRIE-CRAIOVA.

Ca și la Mitropolia Târgoviștei, bis. Trei Ierarhi din Iași, tot așa și la bis. Sf. Dimitrie din Craiova, restaurarea a dat jos, sfărâmând, pisania bisericii.

Am găsit numai o jumătate din piatră, pe care o completăm depe decalcurile făcute de d. Pessiakov, pe când eră întreagă.

IN NUMELE TATULUI ȘI AL FIUL[ui și al Sfântului Dă]hu întru Sfânta T]ROIĂ ȘI ÎNTRU DUMNEZEU[le nedespărțită vâ veacii amînă]. CU PUTEREA MIL(OSTI)VULUI DUMNEZEU ZIDI [tu-s'au această sfântă besea[ri]că, au făcut din temelie de iznou], PRE HRAMU LUI STY. DIMITRIE, MI RO[tocivago creștin prea luminat] Io Matei Basarab[ui] VOEVOD DOMNU ȚAREI RUMĂNEȘTI [g-zda ego Elina, pentru(că) Craiova fost-au moșie de strămoșie] A MĂ-

RIEI SALE. ȘI S'AU SĂVÂRȘIT [mca. Oct. véleat 7160, și au fost ispravnic Danciul Pară]anu ot Nile?]

— PE O FRESCĂ DEȘTUCATĂ —

1. Aastă sfântă bisearecă este zidită din temelie ei de răposatul Domn[u] Matei Basarab V(o)evod. Și trecând în urmă mulți ani la mijlocu, s'au fostu stricat[u] învâlișul și zidul împrejur. Deci, sculându-să un boeri din neamul Obedeanelor, i-au dres zidul și s'au șindrilit. Așijderea și acum, la anul 7231 (=1723), din tâmplarea răzmiriții ce au fostu mai nainte, iară s'a fost stricat ca și mai înainte. Și-au rămas fără această din Oltu încoace suptu stăpânirea Neamților și răposându dumnealui Pătru Obedeanelor biv-vel Armași, l-au îngropat într'ă această bisea[ri]că, iară feciorul dumnealui Constandin Obedeanelor vel Stolnic, au pus cheltuiala dumnealui de o au dres și o au acoperit cu șindrila și au pus pietri și fieră pe la ferestri, împreună și sticle sus și jos, și înfrumusețându-o cu zugrăveala, cum părănd și alte odoare pentru pomemirea părinților și a dumnealui și a totu neamul dumnealui, în zilele prea înălțatului împăratu Carolu alu șasălea, biruitor, la anul dela zidirea lumii 7232, 1724, fiind zugrafi: Theodosie, Andrei, Preda, Ghicorghe, Macarie, Monah Stefan, Pătrașco, Gheorghe, Țarul.

— PE O ALTĂ FRESCĂ DEȘTUCATĂ —

Aastă biserică este zidită din temelie ei de răposatul[ile]a (sic) Domn[u] Matei Basarab Voe[vo]d. Și trecându în urma mulți ani la mijlocu, s'au fost stricat[u] învâlișul și zugrăveala. Deci sculându-să dumnealui Constandinu Argintornu biv vel Clușar [au dres... cu șindrilitul...] și au zugrăvit-o, dându-i și alte odoare, împreună cu dumnealui cocoana.... Si dinu tâmplarea vremilor răzmiriților s'au stricat[u].. [și] totu dumnealui răposat Constandinu Argintornu biv vel Clușar cu răposata cocoșoana Marie Argintoeanca, fata dum. pan Neculai Șlatineș, al doile rândū au șindrilit-o și-au înfrumusețat cu zugrăveala, [pân launtru] precum și heră pe la ferestre, cu toată cheltueala dumneilor, în zilele pre luminatului Domn Io. Alixandru Ipășilant Voivod, Octovrie 12, leat 7283 (1775). Zugrafi: Ion ot București, Marcu zugr.

PE O PIATRĂ.

SUPTU AĂSTĂ PIATRA OD'HNESCŪ OSELE RĂPOSATUL ROBULUI DUMNEZĂU DIMA NIGOȚITORŪ ABAGIU, CARE AU MURIT ÎN VRĂSTA [TE] NEREȚALOR LUI, FIUL LUI EKEI NICA, (DELA?) ARNĂUTCH:OI, DĂ(N) ȚARA TURCĂSCĂ. ȘI S'AU PRESĂVITŪ ÎN ZII ELE PREA LUMINATULUI DOMNULUI NOSTRU IO COSTANDIN NICOLAE VOEVOD. CINE

¹⁾ V. Letop., vol. I, p. 205.

¹⁾ V. Letop., vol. I, p. 210. V. și Cronica Romanului, vol. I, p. 193. cum și nota

VA CITI, SĂ ZICĂ: DUMNEZEU SĂ-L ERTE. LEAT
7265, DELA HS., 1757, LUNA LUI SEPT.

PISANIA BIS. SF. GHEORGHE NOU
DIN CRAIOVA

AŢĂSTĂ SF(ÂN)TĂ ŞI DUMNEZEIASCĂ BESEARICĂ, CARE SE PRĂZNUEŞTE HRAMUL ÎNTRAREA ÎN BESEARICĂ PEA SFINTEI DE DUMNEZEU NĂSCĂTOARE ŞI SFÂNTULUI MARELUI MUCENIC GHEORGHE, IASTE ZIDITĂ DENŢ TEMELIA EI ŞI ÎMPODOBITĂ CU TOATE CEALE CE SĂ VĂ(D), CU CHELTUIALA ŞI OSTENEALA DUMNEALUI JUPAN MILCO STOENESCU B.V. STAROSTE, ÎMPREUNĂ CU JUPÂNÎTA ILINCA, DIN ÎNCEPUT PÂN LA SĂVĂRŞIT, AVÂNDU AJUTOR ŞI PE NEPOTUL DUM, CHYR HAGI CONSTANDINŢ STOENESCU, ÎN ZILELE PEA LUMINATULUI ŞI BUNULUI CREŞTIN DOMNŢ ION COSTANDIN MIHAI RACOVÎTĂ VOEVOĐ, CU BLAGOSLOVENIA IUBITORULUI DE D(U)MNEZEU CHYR GRIGORIE EPISCOPU RÂMNICULUI. ŞI S'AU SĂVĂRŞIT LA AN. 7263—1755.

CTITORI.

Peretele nordic: JUPAN... STOENESCU, JUPÂNEASA DUMNEALUI ELISAPTA. *Părinţii lui:* JUPAN MILCO; *Peretele de intrare:* JUPAN MILCO, JUPÂNEASA ELINA, JUPAN GHEORGHE STOENFSCU, NANCA, *Peretele nordic:* JOÎTA, PETCO STOENESCU, MILCO.

PALATUL DELA BRÂNCOVENI.

Asupra planului şi istoricului acestui palat am dat pe larg ştiri într'un studiu publicat în acest Buletin. S'a putut vedeă de acolo toată măreţia curţii, care a fost leagă-nul familiei Brâncovenilor.

Un pasagiu dintr'un document publicat de Il. Angelescu în „Correspondenţa bavareză şi saxonă“, pag. 43, asupra căruia ne atrage atenţia d-l Lăpădatu, dă o nouă dovadă asupra importanţei curţii.

Congresul păcei din 1718 dintre Nemţi şi Turci, care se încheiă în Passarovitz, eră să se închee la Brâncoveni, după ce primul loc ales, Cornetii, fu înlăturat, fiind cu totul ruinat, „astfel că delegaţii nu ar fi putut aveă acolo nici-o locuinţă“.

Se svonise deci că acest loc de adunare al plenipotenţiarilor ar fi Brâncoveni: „ein Lusthaus der Wallachischen Fürsten“.

VIRG. DRĂGHICEANU.

O INSCRIPŢIE ROMÂNĂ DE LA T-SEVERIN.

În castrul roman din Turnu-Severin, la spatele turnului rotund cu inscripţii funereare din colţul de S-V al castrului, la o adâncime de 2 metri, s'a găsit următoarea inscripţiune.

..... *Commodo filio imp(eratoris) T. Aclii Hadriani Antonini Aug(usti) Fir P(atris) P(atriae). Respublica Municipii Hadriani Drobetae dec(reto) dec(urionum).*

Literile sunt săpate regulate, de mărime descrescând şi anume: 0,04 m. înălţime în primele 2 rânduri; 0,035 m. în următoarele 2; 0,03 m. în următoarele 3; 0,0275 în ultimul rând.

Inscripţia este încadrată într'un chenar frumos, pe faţa unei prisme de piatră calcaroasă tare, de dimensiunile: 0,92 m. înălţime, 0,57 lăţime, 0,66 adâncime. Partea superioară a prisme, cu începutul inscripţiunii lipseşte. Monumentul este ridicat în cinstea lui Lucius Verus. Datarea se poate pune între anul adopţiunii lui de către Antonin Piul şi anul morţii acestuia, Martie 161. Judecând după formă şi dimensiuni, prisma aceasta a putut servi de baza unei statui ridicate de municipiul Drobeta lui Lucius Verus.

AL. BĂRCĂCILĂ.